

**ARANYMISE
A ZUGLIGETI
PLÉBÁNIATEMPLOMBAN**

C év

1– 6 oldal

Olv.: 2Kor 6,1-10 – Mt 5,38-42
A rossz visszafizetése

KOZMA IMRE OH ATYA ARANYMISÉJÉRŐL

Szentmise bevezetése

Kozma Imre Atyát aranymiséje alkalmából Bodor György, zugligeti plébános úr köszönti!

Kedves Imre Atya! Isten hozott otthonodba, ez is zárandoklatod egyik állomása, ahol szolgáltál. Az ember mindig otthon érzi magát azokon a helyeken, ahol papként működött. Ennek egyik állomása a mi templomunk. Megtisztelsz bennünket azzal, hogy aranymisédet megosztod velünk, örömet, kegyelmeidet, életednek ajándékait!

Ebben a szentmisében mi is kapunk abból a gazdag életműből, amit idáig megéltél. Kisap koromban papszentelés ünnepén néztem az ezüstmisés, aranymisés atyákat. De messze volt tőlem. Már is jóval túl vagyok az ezüstmisén. A papi élet ilyen, elrepülnek az évek, talán nem érezzük azt, hogy már 25 évet, 50 évet szolgáltunk. Kívánok még sok-sok boldog papi éveket a jó Isten kegyelméből, hogy szíved gazdagságával mindnyájunkat megajándékozhass!

Kozma Atya válaszol!

Kedves Atya! Köszönöm szavaidat!

Az embernek 23-25 évesen az ezüstmisés, aranymisés öregember. Milyen messze van, megélem-e? De egyre közelebb kerülünk egymáshoz, mert nemcsak az évek múlnak, hanem az ember formálódik, alakul, érlelődik. Ez az élet természetes rendje, hogy az ember az évek múlásával jobb legyen. Nem könnyű jónak lenni fiatalon. Merem mondani, sokkal könnyebb jónak lenni öregemberként. Azzal a bátorsággal jöttem ide, hogy együtt imádkozzunk azért a kegyelemért, ami formál és alakít bennünket. Mi emberek mindannyian tervezzük az életünket, jövőt ígérünk magunknak. Istentől kérjük a segítséget, hogy ne csak múljon az idő, hanem teljen is!

***Életünk egyre teljesebbé váljon!
A teljesebb élet örömében jöttem ide!***

Más terheket hordoz az ember idősen, mint korábban. Ezek a terhek áldottabbak, gyógyítóbbak is! Tegnap a szentmise bevezető imádsága az volt: Egy nap a Te házában ezernyi másnál többet ér! Itt meg: Szent lakóhelyén az Isten az egyetértőket házába fogadja! Amikor 17 évvel ezelőtt innen elmentem, akkor azt kértem, hogy ezt a legnagyobb titkot őrizze meg a testvérek: az egység titkát, a közösség titkát! Az Egyház vagy közösségi, vagy nem ér semmit! Imádkozzunk azért, hogy egységben lehessünk Istennel, egységben lehessünk egymással! A világnak erre az üzenetre van ma leginkább szüksége!

***Azért jöttem, hogy ebben a szentmisében együtt adjunk hálát Istennek
és együtt kérjük kegyelmét az elkövetkező életutunkra!***

Emlékezések

Kedves, jó Testvérek! Én már annyit tanítottam ebben a templomban, hogy most inkább anekdotáznék. Néhány olyan dolgot mondanék el, amit önök sem tudnak. Most fölfedem ezeknek a titkoknak egy részét. Emlékezünk! Mindenesetre köszönöm, hogy eljöttek a testvérek. Amikor innen elköszöntem, akkor nem gondoltam arra, hogy a szívemben elvittem mindenkit. Nagyon sokszor megidéztem az arcokat és elbeszélgettem emberekkel, amikor egyedül voltam. Sok arcot örömmel látok most is, egy kicsit megváltozott arcokat, ahogy én is megváltoztam. Túl sokan nincsenek, akiket nem ismerek, de néhányan igen.

Köszönöm, hogy találkozhatunk újra! Arra gondoltam, hogy nem lesz méltó egy nagy ünnepség keretében aranymisét tartani és valahova összehívni az embereket. Azt gondoltam, hogy végigvándorolok az állomáshelyeimen a legutolsón elindulva, végigmegyek ezen az úton. Holnap elballagok a pesti Ferencesekhez, holnapután Dorogra, majd Tátra, utána Győrzámolyba. Odaérkezem vasárnapra. Tegnap volt 50 éves évfordulója papszentelésemmek. Jövő vasárnap lesz az 50. évfordulója az első szentmisémnek.

Még mielőtt elkezdeném azt, amiről szívesen beszélek, nagyon megköszönöm Tamásnak, meg Gellértnek, hogy ennek a közösségnek sarjaként a papi hivatást választották. Tamás Zsámbékon mint szerzetes tevékenykedik, Gellért Nemesgulácson. Jól emlékszem azokra az időkre, amikor sok mással együtt, többen is elindultak innen és papként dolgoznak az Úr szőlőjében. A napokban számoltam össze, 27-en vannak, akik a találkozásaink nyomán vették a bátorságot és a papi hivatást választották. Köszönöm, hogy eljöttek olyan messziről.

Megérkeztem Zugligetbe először 1966-ban

Emlékezzünk egy keveset. Először 1966-ban érkeztem ide Dorogról. Motorbiciklivel jöttem és amikor végig mentem a Szilágyi Erzsébet fasor gyönyörű gesztenyefái között, akkor a dorogi bányavidékről ideérkezve ez valami mennyország volt. Följöttem a templomba ezen a sok lépcsőn és megláttam takarásban ezt a szép mozaikot. Egyrészt megcsodáltam, másrészt valami sajátos érzés támadt bennem, mert a főoltár, ami ott van hátul, az itt volt elől, három lépcső magasan, úgyhogy eléggé eltakarta a mozaikot. A falkiváltások nem voltak. Bejöttem ebbe a látványosan hatalmas templomba, ami csodálatos és elragadó volt, de mindössze egy hajót lehetett látni. ***Két évig tartott ez az ittlétem.*** Innen a pesti Ferences templomba kerültem.

Visszautam első szereplője Lékai bíboros úr

Mondanám a visszautat. Történelmi idők voltak ezek. Ma már, főleg a fiatalabbak, de lehet, hogy az idősebbek sem nagyon tudják, hogy milyen kihívásokkal szembesültünk azokban az évtizedekben. 1976 októberében Lékai bíboros úr többször eljött inkognitóban a pesti Ferences templom hittanóráira. Nagyon sok egyetemista fiatal töltötte be a templomot, néha még az utcán is álltak. Egyik októberi napon nem ilyen inkognitós érkezése volt a bíboros úrnak, hanem a következőkkel jött: ***Tovább nem tudom biztosítani papi szolgálatát!***

Az állami hivatal felszólított, hogy önnek el kell hagynia a papi szolgálatot. Keressen munkát valahol magának. Ez volt októberben.

Bárány Marcell plébános úr látogatása

November 5-én Bárány Marcell atya, aki akkor itt a plébános volt, eljött hozzám és névnapomon felköszöntött. Tokai bort hozott és beszélgettünk. Imruskám – így hívott – én voltam az egyikünk Bárány atyával való együttműködésünk során. Bárány atya szokta mondani: Imruskám, egyikünknek meg kell tenni ezt, vagy azt. Én akkor mindig mondtam, hogy igen, természetesen. Ez azt eredményezte, hogy nagyon-nagy szeretetben éltünk együtt.

Pethő atya életútja

Pethő atya abban a nagy teremben lakott, ahol most az énekesek próbálnak. Ez volt az első hittantermünk is. Pethő atya egy zseni volt. Talán sokan emlékeznek rá. 28 éves korában került az utcára. Egy zseniális koponya volt. Bécsben kitűnően doktorált, tapsvihar közepette. Pethő atya volt az, aki Mindszenti bíboros úr megbízásából a felvidéki magyarok kitelepítésekor az Egyház részéről a tárgyalófél volt. Rákosival is többször tárgyalt. Szomorú események voltak. Amikor a kommunisták átvették az uralmat, Pethő atyát lefoglalták. Ezzel a papi útja befejeződött és idekerült ebbe a sarokszobába haláláig. 1977-ben, amikor én idekerültem, akkor az emberek csúnyán mondták, - nem akarom az oltárnál kimondani - hogy tegyük csak Zugligetbe, vége lesz. Nem így mondták.

Bárány atya plébánosi ajánlata

Bárány atya amikor megköszöntött, akkor a következőt mondta: Imruskám, én nyugdíjba megyek, az a kérésem, hogy te legyél a plébános utánam. Ennek több akadálya volt, talán ezt sem tudják a testvérek, hogy addig ***Budapesten csak békepap lehetett plébános!*** Minden plébánia vezetője csak békepap lehetett. Az ország legkülönbözőbb pontjairól idesöpörték őket. Képzeljék el micsoda söprés volt ez és kiket söpörtek Budapestre. Mosolyogva mondtam, hogy egy hónapja volt itt a bíboros úr azzal, hogy nekem civilfoglalkozást kell vállalnom. ***Ne törődj vele, nem ők intézik a sorsunkat!***

Bíboros úr további ajánlatai

Két hét múlva újra jött a bíboros úr és azt mondta: sikerült elintéznem, hogy elmehet ***Szügy-Patvarcba***. Ez Balassagyarmat mellett van, egy 400 lakosú kis település. Azt kérdeztem bíboros úrtól: oltár van? Azt mondja, hogy templom is van. Akkor bíboros úr minden van, nekem elég egy oltár. Ez volt november vége felé. December elején bíboros úr már telefonon hívott fel, hogy maga elmehet ***Zugligetbe plébánosnak***. Mondom, elmegyek. Pár nap múlva újra telefonált, ***van egy feltétel***. Ahhoz, hogy maga Zugligetbe mehessen plébánosnak, ahhoz Horvát Richárd engedélye és hozzájárulása kell.

A pesti Ferences templom igazgatója Horvát Richárd volt, aki a békepapi mozgalom vezetője volt Magyarországon, aki engem nagyon szeretett. Mondtam a bíboros úrnak, hogy én biztos, hogy nem kérem az ő segítségét, mert életemben nem kértem soha semmit tőle. A magam ügye érdekében én nem kérek semmit! Elég rossznéven vette. Egy - két nap múlva újra telefonált. Na jó, nem kell magának Horvát Richárd segítségét kérni, csak annyit intézzen el vele, hogy ***magát engedje el***.

***Képzeljék el, Magyarország főpapja ilyen helyzetben van,
hogy egy békepapi mozgalom vezetőjének az engedélye kell ahhoz,
hogy odahelyezhesse papját, ahova szeretné!***

Horvát Richárd igazgató nem gördít akadályt

Sajátos világ volt ez. Annyit mondtam a bíboros úrnak, hogy erre már hajlandó vagyok. Bementem hozzá és mondtam: igazgató úr erről van szó. Rám nézett és azt mondta: nem mész el és hullott a könnye. Mondom: igazgató úr, engem most az utóbbi időben már annyit bántanak, – a kihallgatásokra kell gondolni, – talán jobb is lenne, ha én elkerülnék innen. Gondolkodott: téged bántanak? Mondom, igen. Miért nem mondtad? Igazgató úr nem kérdezte. Következőt mondta: nem örülök neki, nem lesz a javadra, de ha te szívesebben mész, akkor én nem gördítek akadályt.

Visszakerültem Zugligetbe

Így kerültem vissza ide 1977. január 15-én, ijesztő hidegben. Ez egy vasárnap volt. Előtte, szombaton kijöttem Pethő atyához, elmondtam neki a hírt. Pethő atya a nyakamba ugrott, jaj de jó, együtt leszünk. Trabanttal érkeztem, azon a napon legalább 50 cm hó esett. Mi beültünk a Trabantba. Imrém, járjuk körül a birtokot. Fölmentünk majdnem a Normafáig. Abban a nagy hóban a Trabant bírta. Nem tudom, hogy ki őslakos, aki már akkor is itt élt. Nem túl sokan vannak itt. A templomban hullott az eső, a galambok röpködtek.

Terveztem egy modern belsőteret a templomnak.

Örömmel, meleg szívvel segítettek. Reischl Tóni bácsi nevét emlitem. Ő volt az egyik legnagyobb szövetséges. A másik név Schverteczky János bácsi. Ő volt az egyházközség elnöke és még néhányan nagyszerű emberek. Ez egy icipici egyházközség volt akkor. Egy vasárnapon voltunk ötvenen, nyolcvanan a szentmisén. Jöttek a fiatalok. Szeretnék köszönetet mondani annak a több száz egyetemistának, akik eljöttek ide. Akik az első hónapokban minden egyes házhoz becsöngettek, minden egyes lakásba. Elvitték a levelet, amit írtam az embereknek, hogy szeretnénk felajánlani a szolgálatainkat. Megvan a levél azóta is.

A templom átalakítási munkálatai

Elindult az élet. Ez volt januárban. A nyáron addigra már bontottuk a falakat Reischl Tóni bácsi bátorításával. Engedély nélkül kibontottuk a falakat. Tóni bácsi bátorított engem, nem félünk a farkastól. Nagy munka volt, két hónap alatt naponta 200-300 ember dolgozott hallatlan bevetéssel. A férfiak közül néhányan még itt vannak. Kik fűrészelték szét az oltárt? Schulek János, Kis Gyuri, stb. Egyetlen kőfaragó, vagy művész nem vállalta, hogy azt az oltárt szétszedi darabokra, mert ez kockázatos vállalkozás volt. Mi elfűrészeltük az illesztéseknél ezeket a köveket. Vassal voltak összeszerelve. Citerahúrral fűrészeltük ezeket az újnyi vastag vasszögeket. Szétszedtük, elvittük oda hátra Tóni bácsi irányította és összeraktuk.

A templomközösség terve

Ez már egy koncepciónak volt az eredménye. Amikor a pesti Ferences templomból el kellett jönni, akkor arra gondoltam, hogy építsünk fel egy olyan templomi közösséget, amilyen az én szívemben is élt. Itt az ember szabadkezet kapott. A falak formálásával, alakításával egy időben épült a közösség a lelkekből, ami mindig nehezebb, – mindenki tudja – mint a köveket faragni. Az volt a koncepció, hogy egy olyan templomunk legyen, ahol a falak nem zárnak bennünket el egymástól. Ezért történtek ezek a kibontások.

Nem volt pénzünk!

Nekem akkor már volt egy Lada autóm, az fölmászott a tetőre, vagyis el kellett adni. Most gondolok három öregasszonyra, akik nem Zugligetiek voltak, ők az összes megtakarított pénzüket odaadták a templom átalakítására, átépítésére. A Jugoszláv Kati néni, a Mancsi néni és még egy öreg néni, három idős asszony élete összes megtakarított pénzét számolatlanul átadta. Visszaemlékezek rá, ez húsz évvel ezelőtt volt. Ez tette lehetővé, hogy a tetőt kicserélhettük. Sötét volt a templom. Ablakok be voltak falazva, megtaláltuk, áthelyeztük, hogy világos legyen a templomban. Azóta ez a szép fény élteti ezt a közösséget. Kocsis Csaba volt a szembemiséző oltár tervezője. Mennyit tépelődtünk, mert azt szerettük volna, hogy ne a hátát lássa az ember a másiknak, hanem fordulhassunk egymás felé. Nagyon nagyszerű idők voltak ezek. 1977-től 1996-ig, majdnem húsz évig tartott ez a zugligeti időszak.

1989-ben történt egy és más. Azt nem szabad elfelejteni, hogy sok-sok embernek köszönhető, hogy ez a templom 1989 augusztusától három hónapon keresztül a világ legtöbbet látott temploma volt. 57 kamera is volt itt egy sajtótájékoztatón.

Húsz év után történt egy döntés

Akkor történt egy döntés, amit – őszintén megmondom - életemben először én hoztam. Addig soha nem döntöttem, mindig azt tettem, amit parancsoltak. 1996-ban ezt a döntést én hoztam, amikor itt hagytam ezt a közösséget. Nagyon szerettem volna azt hinni, hogy megértik az emberek azt, hogy nem az ittlétüknek fordít az ember hátat, hanem egy kihívás szólított innen el. Azért kértem oly nagyon, hogy legyenek hűségesek egymáshoz, őrizték egymással a közösséget és a kapcsolatot.

A Máltai Szeretetszolgálat tevékenysége során megismernem, hogy a szegények betegebbek, mint azok, akik jobbmódban élnek. Amikor ezt fölismertem, ez úgy beleégett a szívembe, hogy többé nem volt nyugtom! 1989-től 1996-ig ez a gondolat nyugtalanított, hogy hogyan lehetne valamiképpen segíteni azoknak az embereknek, akik szegények és betegek is. Egyre szorosabb kapcsolatunk alakult ki az Irgalmas Rend akkor két élő tagjával. Két idős ember volt. Egyikük Pécsen élt, a másik itt Budán, Hilarius atya és Laurus atya. Nagyon sokat találkoztunk, beszélgettünk. Megérlelődött bennem, hogy lépni kell, mert a Betegápoló Irgalmas Rend javai és magyarországi lehetősége veszélyben van.

Úgy gondoltam, hogy Magyarországon az Irgalmas Rend szellemiségére és gyógyító kultúrájára szükség van!

Kozma atya szerzetesi közösségbe lépett

Akkor nyugodtam meg, amikor erre igent tudtam mondani! Amikor ez a döntés megszületett, akkor elmentem a püspökségre. Az Egyházi törvények értelmében, ha egy világi pap akármelyik szerzetesközösségbe be akar lépni, akkor a püspöknek el kell engedni. A püspök nem mondhatja azt, hogy nem, mert a törvények szerint a szerzetesi élet tökéletesebb. Ezért vagyok én tökéletesebb. Tehát el kell engedni. Ezt az egyetlen lehetőséget vártam. Elrohantam a püspökségre és bejelentettem Paskai bíboros úrnak, hogy én szerzetes akarok lenni. Kérdezte, hogy mikor? Mondtam, hogy holnap. Rám nézett és szó-szoros értelemben remegett. Nem lehet, hogy gondolja. Bíboros úr, lehet! Higgycsuk el, hogy találjak helyettem valakit. Még egy félévet legalább maradjak, hogy megtalálják az utódot. Holnap bíboros úr, holnap! Higgycsuk el, hogy gyorsan találjak helyettem valakit! Beültem az autóba és autóztam Zugligetbe. Még nem értem haza, csörgött a telefon: legyen szíves, írja meg a felmondólevelét és adja be. Még haza se értem, már megvolt az utód. Ez így történt.

Krisztus szeretete sürget és indít bennünket!

Most megint itt vagyok. Fogadják el, hogy nem igehirdetést tartottam, hanem az eseményekből ennyit megosztottam önökkel. Sokszor gondoljunk arra, hogy az Egyház vagy közösség, vagy nincs rá szükség. Nagy baj van Európában, a magát civilizáltnak mondó világban. Az Egyház küldetése egyértelmű! Az Egyház az evangelizáltak és evangelizálók közössége! Hiszem, hogy mi mindannyian evangelizált emberek vagyunk, vagyis hívő emberek. Ha hívő emberek vagyunk, akkor ez azt jelenti, hogy evangelizáló emberek legyünk. Azt hiszem, hogy az európai kereszténység és egyáltalán az Euró-atlanti világ országainak kereszténysége ezen a területen gyengélkedik. Nem elegendő imádkozni, nem elegendő templomba járni, nem elegendő közösségekben jól érezni magunkat.

***Ha azt akarjuk, hogy jövőnk legyen, nem felejthetjük el,
hogy felelősek vagyunk azokért, akiknek nincs Istenük!***

Ma Európa népességének 60 %-a ateistának mondja magát. Biztos, hogy itt komolyabban kell venni a felelősségünket, mert egy ilyen közösségben jól érzi magát az ember. Köszönjük meg a jó Istennek ennek a templomnak a közösségét. Túl jól ne érezzék magukat, én erre kérem az Istent, hogy ne engedje túl jól érezni önöket. Csak akkor lehetünk nyugodtak, ha Krisztus szeretete sürget minket és indít bennünket, mert nemcsak az Egyház jövőjéről van szó, hanem Európa jövőjéről is. Ebben a szentmisében megköszönjük az életünket mindannyian, megköszönjük az egymással való találkozás istenélményeit. Kérjük az Istent, hogy tudjuk betölteni hivatásunkat, mert az emberek várnak ránk. Ha elmulasztjuk ezt, akkor a világ bennünket a maga arculatára fog formálni. Nem engedhetjük!

***Nekünk kell a világ arculatát alakítani!
Ez az evangelizálás, ez a mi utunk! Isten áldása legyen ezen a mi utunkon!***
+ A M E N +

Imaszándék a Mi Atyánkhoz

Kedves, jó Testvérek! Kérjük Isten kegyelmét a közösség pásztorára, György atyára és a közösség mindenegybes tagjára, hogy a Szentlélek irányítsa gondolatainkat, cselekedeteinket. Jézus olyan közösséget akar, amit a Szentlélek vezet! Elmegyek és elküldöm nektek a Lelket! – mondta Jézus. Nem akart itt maradni. A Lélek irányítja az Egyházat! Nem funkcionáriusok, nem szolgák vannak ezért ebben az Egyházban, hanem tanúk, követek, a Lélek követői!

Imádkozzunk most azért, hogy ez a közösség ebben a szellemiségben élje a mindennapjait!

MI ATYÁNK...

Szentmise befejezése

Kedves, jó Testvérek! Nagyon köszönöm, hogy ilyen sokan eljöttek erre a hálaadó szentmisére! Nagyon köszönöm, hogy a német lelkeszség lelkésze is eljött. Néha gondolatok arra, amikor nagy élményben van részetek, amikor nyomkodjátok az orgona billentyűit, az 1989 gyümölcse, azt a németektől kaptuk ajándékba. Elég sok mindent kaptunk egymástól ajándékba! Sohase felejtjük el, mert ezekből az ajándékokból élünk! Legfőképpen gondoljunk erre a lelki ajándékokra, a Szent Kenyérre, az Eucharisziára,

mert a lelkünknek inkább van szüksége táplálékra, mint a testünknek!

Azt kívánom mindenkinek, azt a fajta lelkiületet, hogy mi ünnepelni jövünk a templomba, hogy keresztény küldetésstudattal tudjuk élni a mindennapjainkat.

ARANYMISÉS ÁLDÁS

Legyen Urunk szolgálódon szent áldásod hatása. Árassza el mindegyikünk szívét-lelkét eleveenséggel, hogy szereteted erejéből nyerjenek erőt cselekedeteikhez. Erősítsd híveidet az áldással, amire vágyakoznak. Az áldás ne engedje soha, hogy elszakadjanak akaratodtól. Adja meg, hogy jótéteményeidnek mindig örvendjenek! Áldd meg Urunk népedet, amely irgalmad ajándékait várja és engeddd, hogy amit sugallatodra kíván, azt bőkezűségedből megkapja. Kérünk Urunk, nyerje el néped szent áldásod ajándékait, hogy általa elkerüljön minden ártalmas dolgot és elnyerje azt, amire vágyakozik Krisztus Urunk által!

+ Á L D Á S +